

Täysistunto

Torstai 2.10.2025 klo 16.00—20.11

2.5. Suullinen kysymys aluekehitysrahojen käyttämisestä (Hannu Hoskonen kesk)

Suullinen kysymys SKT 140/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Seuraava kysyjä, edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.42 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Työttömyys on tämän aikamme suuri ongelma, ja kotimaakuntani Pohjois-Karjala on tältä kohdalta erittäin, erittäin huonossa asemassa. Tällä hetkellä työttömyysprosentti on 13,8 ja kasvaa koko ajan. Hyvin murheellista. Odotimme Pohjois-Karjalassa ja koko itäisessä Suomessa valtion ensi vuoden talousarviota, että sieltä meille tulisi joitakin hyviä esityksiä, mutta ei tullut. Pohjois-Karjalaan esimerkiksi tiehankkeet plus miinus nolla, siis ei mitään. Kaikki tällaiset isot hankkeet, jotka olisivat meille hyödyksi, niin todella niitä ei ollut. Olimme todella järkyttyneitä siitä.

Toinen asia on sitten se, että nyt tuli lisää kylmää vettä niskaamme, kun tuli ilmoitus, että aluekehitysrahoista nyt loppukauden aikana, kahden vuoden aikana, ollaan poistamassa se 300 miljoonaa, ja esimerkiksi kotimaakuntamme osalta, Pohjois-Karjalan osalta, se tarkoittaa 22 miljoonaa seuraavan kahden vuoden aikana. [Keskustan ryhmästä: Oho!] Nämä rahat ovat juuri niitä rahoja, joilla työttömyyttä parhaiten torjutaan. Pienten ja keskisuurten yritysten kauttahan se työttömyys paranee.

Kysynkin teiltä, arvoisa elinkeinoministeri: onko todella näin, ja aiotteko te torjua tämän esityksen? Eihän itäistä Suomea voi tällä keinoin potkia päähän koko ajan. [Puhemies koputtaa] Kyllä me tarvitsemme ehdottomasti positiivista viestiä ja heti. [Antti Kurvinen: Kuunnelkaa, persut!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Elinkeinoministeri Puisto, olkaa hyvä.

16.43 **Elinkeinoministeri Sakari Puisto** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siinänsä tätä päätöstä ei ole vielä tehty, mutta sitä on kyllä valmisteltu varsin pitkälle. Kysymys on tosiaan Euroopan unionin sallimasta tällaisesta välitarkastelusta, mitä tulee aluekehitysrahoihin ja Euroopan sosiaalirahastoihin ja niiden käyttöön. Sitä rahaa ei olla poistamassa, 300:aa miljoonaa ei olla poistamassa. Tässä on kyse uudelleenkohdentamisesta, [Anne Kalmari: Otetaan vaan Itä-Suomesta pois!] ja nimenomaan siten, että pyritään saamaan vaikuttavuutta ja suuntaamaan panoksia kaksikäyttöpuolelle ja puolustuspuolelle ja erilaisiin sotilaallisen liikkuvuuden hankkeisiin, mitkä ovat varsin tärkeitä, ja näitä rahoja kohdentuu Itä-Suomeen, niitä kohdentuu Pohjois-Suomeen. [Perussuomalaisten ryhmäs-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

tä: Ja Kaakkois-Suomeen!] Kyse on uudelleenkohdentamisesta näillä perustein, mitkä minun mielestäni ovat ihan ymmärrettäviä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyviä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Kalli, olkaa hyvä.

16.44 Eeva Kalli kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomea todella riivaa suurtyöttömyys, ja se tuntuu tavallisten ihmisten arjessa, perheiden arjessa, eri puolilla Suomea. On laskuja, joita ei saa maksetuksi, lasten harrastuksia maksetuksi, ruokaa, lääkkeitä maksetuksi. Tilanne on todella tukala.

Orpon hallituksen saldo on tässä suhteessa varsin murheellinen. Piti tulla 100 000 uutta työpaikkaa, tuli yli 80 000 uutta työtöntä. Hallituksen talous- ja työllisyyspolitiikka on siis raskaasti epäonnistunut.

Arvoisa puhemies! Tilanne on kestämaton, ja suuntaa on käännettävä. Keskusta näkee, että suunnan kääntäminen lähtee ennen kaikkea pienistä ja keskisuurista yrityksistä eri puolilla Suomea, ja se edellyttää, että elinvoimaa tuetaan voimakkaasti koko Suomessa.

Valitettavasti tällä kaudella on nähty myös ennätyksellistä palveluiden keskittämistä esimerkiksi terveystalouksiin liittyen ja muihinkin palveluihin liittyen. [Jani Mäkelä: Miksette hoitaneet?]

Kysyn elinkeinoministeri Puustolta: milloin hallitus alkaa todella vahvistamaan elinvoimaa koko Suomessa, mikä auttaisi myös pk-yrityksiä luomaan uusia työpaikkoja?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Puisto, olkaa hyvä.

16.46 Elinkeinoministeri Sakari Puisto (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kasvun aikaansaaminen on todella tärkeää. Se on aivan elinehto. Jos ajatellaan pikkuisenkin pidemmälle, niin se on myös välttämätöntä, että me pystytään hoitamaan hyvinvointipalvelut.

Koko Suomen asia on tärkeä, mutta on totta, että tässä on alueellista eriytymistä. On paikkakuntia, mitkä ovat lähteneet kasvuun paremmin. On paikkakuntia, missä tilanne on hankalampi myös työllisyyden osalta. Monella paikkakunnalla esimerkiksi Ylä-Savossa on itse asiassa aika positiivistakin uutista. Jos minä nyt yhden positiivisen uutisen otan, niin esimerkiksi investoinnit, mitkä johtavat sitten työllisyyteen, näyttävät kuitenkin aika hyviltä. Tänä vuonna on toteutumassa noin kymmenen miljardin investoinnit, mikä on kaksi miljardia enemmän kuin mitä ajattelin. Jos ajattelen vielä meidän erilaisia verohyvytysohjelmia, niin Business Finlandiin tuli näitä hakuja 22 miljardin arvosta, mikä on varsin huomattavasti. Eli siinä on yksi konkreettinen toimenpide, minkä hallitus on tehnyt ja mikä näyttää onnistuneen hyvin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

16.47 Tuomas Kettunen kesk (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu herra puhemies! Täällä salissa puhutaan kauniisti alueiden kehittämisestä, mutta teot puhuvat aivan toista. [Antti Kurvinen: Just näin, just näin!] Tosiasia on, että hallitus on omilla keskittävillä päätöksillään heikentänyt arjen palveluita haja-asutusalueilla ja pienemmissä kunnissa. Sosi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

aalisessa mediassa keskustellaan kuntaliitoksista ikään kuin väestön väheneminen olisi väistämätön luonnonlaki.

Puhemies! Olen yrittänyt pohtia, kuinka me kaikki valtakunnan päättäjät oivaltaisimme näkemään alueet osana kokonaisuutta. Tosiasiassa maaseutu ja kaupunki ovat toisistaan riippuvaisia. Alueet tuottavat merkittävän osan energiasta, puusta ja muista luonnonvaroisista, mutta taloudellinen hyöty ei palaudu niille oikeudenmukaisesti. Kysyn elinkeinoministeriltä: jos hallituksen mukaan aluepolitiikka toimii ja investointeja tehdään merkittävästi, niin kuinka selitätte sen, että varsinkin Itä-Suomen kehitys näyttäytyy edelleen huolestuttavana?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Puisto, olkaa hyvä.

16.48 Elinkeinoministeri Sakari Puisto (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Alueelliset erot ovat varsin merkittäviä. Kävin hiljattain, kesäkuun lopussa, Puolassa, itse asiassa lähellä Valko-Venäjän rajaa, ja meillä oli [Antti Kurvinen: Käykää Itä-Suomessa joskus! — Naurua — Puhemies koputtaa] — kyllä minä siellä käyn — siellä Puolassa paikalla Euroopan rajavaltioiden aluekehityksestä vastaavat ministerit ja myös komissaari Raffaele Fitto, ja keskustelimme juuri alueiden elinvoimasta oikeastaan koko Ukrainan ja Venäjän itärajalta. Kyllä se signaali aika selvä on siellä, että monet kärsivät tästä samasta ongelmasta.

Samassa yhteydessä otin esiin sen, millä me saataisiin EU:n puolelta Suomeen tällainen instrumentti, mikä palvelisi just näitä raja-alueita, rajaturvallisuutta, mutta myös sitä elinvoimaa. Siinä on tullut positiivinen uutinen, että valmistellaan jopa 1,6 miljardin euron instrumenttia, mikä vastaa itse asiassa juuri sen kaltaisiin olosuhteisiin, mitä Suomessa on.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Savola, olkaa hyvä.

16.49 Mikko Savola kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Nämä ongelmat koskettavat koko Suomea. Jos katsoo Etelä-Pohjanmaan maakuntaa, niin luvut ovat oikeastaan samat, kun katsotaan Pohjois-Karjalaa.

Mutta mitä teki hallitus heti ensi töikseen, kun tämä vaalikausi alkoi? Esimerkiksi Kuusiokuntien ja Järvisseudun alueella rakennetukikartta uusiksi, tuet pois yrityksiltä, ja heikensitte siellä mahdollisuuksia — alueella, missä on paljon tullut työttömiä sen takia, että siellä on suuri rakennemuutos ollut menossa. Sama alue kohtaa nyt ongelman esimerkiksi rahoituslaitosten kanssa. Pankit eivät anna lainaa, yritykset eivät pääse tekemään sukupolvenvaihdoksia, ja mitä tekee hallitus? Seisoo käsiensä päällä tässä asiassa.

Kysyn teiltä, arvoisa elinkeinoministeri: Mitä te aiotte tehdä näille ongelmille? Näitä kumpuaa nyt eri puolilta Suomea: Itä-Suomesta, Etelä-Pohjanmaalta, kaikkialta. Me haluamme luoda työpaikkoja sinne, yrityksille mahdollisuuksia, pienille ja keskisuurille yrityksille, mutta nyt näin ei tapahdu. Mitä te teette? [Markus Lohi: Tekoja puheiden sijaan!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Puisto, olkaa hyvä.

16.50 Elinkeinoministeri Sakari Puisto (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja tietysti unohti sanoa, että meillä on Suomessa rajallinen alue, missä me voidaan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 89/2025 vp

ottaa tämä aluekehitysmääritelmä käyttöön, ja sitä siirrettiin itse asiassa juuri tältä seudulta, mitä te sanoitte, tuonne Kymenlaakson seudulle Kaakkois-Suomeen, [Juho Eerola: Hyvä päätös!] mikä on minun mielestäni perusteltu ratkaisu ajatellen ihan erilaisia faktoja, kuten esimerkiksi työllisyyttä ja niin edespäin. Se päätös perustui ihan faktoille.

Itse pari viikkoa sitten esittelin Finnvera-lain. Se on nyt eduskunnassa käsittelyssä, ja se on minun mielestäni varsin hyvä laki esimerkiksi juuri helpottamaan sukupolvenvaihdoksia maaseudulla tai maaseudun olosuhteita. Siitä tehtiin toimialaneutraali eli siitä poistettiin esimerkiksi tiettyjä rajoituksia, niin että siinä on yksi hyvä keino.

Rahoitus: Siinä on monta asiaa, mitä pitää tarkastella, siis ihan pankkirahoitus ja se, miten sitä saataisiin kehitettyä. Tästä olen puhunut monet kerrat kyselytunnilla. Nyt en ehdi sitä käymään minuutissa läpi.

Kysymyksen käsittely päättyi.